

KAKO OBEZBEDITI POVLAŠĆEN IZVOZ U EU

1. korak – Identifikovati tarifni broj i povlašćene carinske stope za izvoz u EU

EU ima jedinstvenu carinu koja važi za sve države članice. Osnovne i povlašćene carinske stope, kao i specijalne carine za sve tarifne brojeve dostupne su u okviru besplatne internet baze **TARIC**.

2. korak – Utvrditi da li se može ostvariti pravo na izvoz u povlašćenom režimu

Pravo na povlašćeni izvoz u države članice EU ostvaruje roba za poreklom iz Srbije, ali i roba sa poreklom iz država partnera.

Poreklo robe utvrđuje se na osnovu panevropskih pravila o poreklu robe propisanih u Protokolu 3 Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima.

Protokolom je određeno da se u proizvodnji robe koja se izvozi u EU mogu koristiti materijali sa poreklom iz Srbije i država partnera, kao i materijali bez porekla (iz drugih država).

Utvrđivanje porekla robe dijagonalnom kumulacijom porekla

- Da li je proizvod u potpunosti dobijen u Srbiji (Protokol o poreklu robe, član 5. - strana 8)
- Da li je na proizvodu vršena bilo kakva obrada
- Da li se može primeniti kumulacija porekla (Protokol o poreklu robe, član 4, stav 3, str. 7)
- Da li proizvod ima poreklo jednog od partnera (Protokol, član 3, stav 4, strana 5-6)
- Da li proizvod ispunjava uslove iz Liste obrade ili prerade uzimajući u obzir i materijale poreklom iz svih zemalja ili teritorija iz zone u kojoj se može primeniti kumulacija (Protokol o poreklu robe, Prilog II – strana 36)
- Da li su obrade ili prerade izvršene u Srbiji veće od nedovoljnih (Protokol, član 7, str. 10)
- Da li se može primeniti opšte pravilo tolerancije (Protokol, član 6, stav 2 – strana 9)
- Da li su korišćeni materijali poreklom iz zemalja ili teritorija partnera, koji su uticali na ispunjavanje uslova iz Liste obrade ili prerade
- Da li proizvod ispunjava uslove iz Liste obrade ili prerade uzimajući u obzir i materijale poreklom iz svih zemalja ili teritorija iz zone u kojoj se može primeniti kumulacija (Protokol o poreklu robe, prilog II – strana 36)
- Da li je proizvodu u Srbiji dodata vrednost veća od vrednosti korišćenih materijala sa poreklom bilo kog od partnera (Protokol o poreklu robe, član 4, stav 2 – strana 7)

Utvrđivanje porekla robe bilateralnom kumulacijom porekla

- Da li je proizvod u potpunosti dobijen u Srbiji (Spisak roba – član 26 Uredbe)
- Da li su obrade ili prerade izvršene u Srbiji veće od nedovoljnih (Spisak radnji koje se ne smatraju dovoljnom obradom i preradom – član 28 Uredbe)
- Da li proizvod ispunjava uslove iz Liste obrade ili prerade (Lista obrade ili prerade sa objašnjenjima – Prilog 1 Uredbe)
- Da li se može primeniti bilateralna kumulacija porekla (Kada je moguća kumulacija porekla sa EU – član 30, stav 5 Uredbe)
- Da li proizvod ispunjava uslove iz Liste obrade ili prerade (Lista obrade ili prerade sa objašnjenjima – Prilog 1 Uredbe)
- Da li se može primeniti opšte pravilo tolerancije (Opšte pravilo tolerancije - član 30 st. 3 i 4 Uredbe)

- Da li proizvod ispunjava uslove iz Liste obrade ili prerade (Lista obrade ili prerade sa objašnjenjima – Prilog 1 Uredbe)

3.korak - Pripremiti dokumenta o poreklu robe: EUR 1 i izjava na fakturi

Nakon što je izvoznik utvrdio da je ispunio pravila, potrebno je da pribavi Uverenje o kretanju robe EUR.1. Ovaj dokument izdaje carinski organ u zemlji izvoznici, na pismeni zahtev izvoznika ili njegovog ovlašćenog predstavnika, a na odgovornost izvoznika.

U slučaju ovlašćenog izvoznika ili bilo kojeg izvoznika za pošiljku koja se sastoji od jednog ili više paketa, koji sadrže proizvode sa poreklom, čija ukupna vrednost ne prelazi 6.000 evra, dovoljan dokaz o poreklu može biti izjava na fakturi. Tekst izjave na fakturi mora u potpunosti da odgovara onome koji je dat u Prilogu 2 Protokola.

Podnošenje izjave na fakturi ne oslobađa izvoznika od obaveze dokazivanja porekla.

Članom 22 (str. 19) Protokola o poreklu robe definisani su uslovi za sastavljanje izjave na fakturi, kao i osnovni elementi koje ona mora da sadrži.

4. korak - Organizovati direktni transport

Povlašćeni uslovi izvoza u EU ostvaruju se samo ako je ispoštovan princip direktnog transporta. Princip direktnog transporta obavezuje da se transport robe mora obaviti direktno između dve strane ili preko treće teritorije, ali se njihov pretovar ili privremeno skladištenje dozvoljava isključivo pod carinskim nadzorom. Ne mogu se obavljati nikakve dodatne radnje na proizvodima u ovom slučaju. (Član 13, strana 13 Protokola o poreklu robe).

5. korak - Utvrditi da li postoje određeni izuzeci od obaveze dokazivanja porekla

Izuzeci od obaveze dokazivanja porekla predviđeni su članom 27. Protokola o poreklu robe, strana 21.

Proizvodi koje privatna lica u malim paketima šalju privatnim licima ili koji su deo ličnog prtljaga putnika priznaju se kao proizvodi sa poreklom pa se ne zahteva podnošenje dokaza o poreklu, pod uslovom da se takvi proizvodi ne uvoze za trgovačke svrhe, i da su deklarirani kao proizvodi koji ispunjavaju uslove iz ovog protokola, i kad nema sumnje u istinitost takve izjave.

Pojedinačni uvoz koji se isključivo sastoji od proizvoda za ličnu upotrebu primaoca ili putnika ili njihovih porodica ne smatra se uvozom trgovačke prirode ako je iz prirode i količine proizvoda očigledno da nisu namenjeni za komercijalnu upotrebu.

Ukupna vrednost tih proizvoda ne može prelaziti 500 evra, u slučaju malih paketa, ili 1.200 evra u slučaju proizvoda koji su deo ličnog prtljaga putnika.